

1486
24.09.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tutuklu ve Hükümlülerin farklı cezaevlerine nakillerinden doğan sorunları ve nakilleri esnasında yaşanan sıkıntıların tespiti, yine bu sorunların çözümü için alınabilecek önlemlerin, yasal mevzuatta yapılabilecek değişikliklerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılması için gereğini arz ederim. 24-09-2012

Ayla AKAT
BDP Batman Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda tutuklu ve hükümlü sayısında hükümetin toplumsal muhalefeti baskı yoluyla susturma politikası nedeniyle büyük ölçüde artış yaşanmıştır. Adalet Bakanlığı hükümlü ve tutuklu sayısını Nisan 2012 tarihi itibarıyla 132 bin olarak açıklamıştır. Bu artış cezaevlerinin kapasitesinin çok üstünde, hükümlü ve tutuklu barındırması sonucunu doğurmuştur.

Cezaevlerinin doluluk oranındaki yükseklikten doğan sorunları hükümet, yeni cezaevleri açmak, hükümlü ve tutukluları bulundukları cezaevlerinden başka cezaevlerine sevk etmek gibi yüzeysel uygulamalarla çözmek istemektedir. Özellikle Diyarbakır D Tipi, Batman M Tipi, Mardin M Tipi, Urfa E Tipi, Siirt E Tipi cezaevlerinden yüzlerce tutuklu ve hükümlü son birkaç yada ülkenin farklı şehirlerinde bulunan cezaevlerine sevk edilmiştir.

Soruna çözüm olarak uygulanan nakil yöntemi ise birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Öncelikle hükümlülerin ailelerinin ikamet ettiği şehirlerden çok uzak olan kentlerdeki cezaevlerine sevk edilmiş olması aileler açısından ciddi bir mağduriyet yaratmıştır. Keza bu durum hükümlüler ile ailelerinin görüşme olanağını önemli oranda azaltmıştır. Hatta “ziyaret hakkı”nın fiili engellenmesi sonucunu doğurmuştur.

Tutuklu yargılanan yurttaşlarımız açısından da sevk edilmeleri mühim problemlere yol açmaktadır. Öncelikle tutukluların yargılandıkları dava dosyasının bakıldığı ilden uzak bir cezaevine götürülmeleri, yargılama sürecini sağlıklı kılmaktadır. Çünkü tutukluların dosyalarının görüldüğü celselerde mahkemede bulunmaları zorlaşmaktadır. Özellikle sağlık sorunları olan tutuklular için bu durum daha belirginidir. Ayrıca tutukluların başka cezaevlerine nakilleri Adalet Bakanlığı’na ek bir maliyet de yüklemektedir.

Öte yandan nakillerin yapılaş şekli de başlı başına önemli bir sorundur. Karayolu ile yapılan sevkler hak ihlallerine zemin olmaktadır. Uzun yolculuğa elverişli olmayan taşıma araçları sürekli bir tehlike arz etmektedir. Nitekim 15 Eylül 2011’de ring aracında meydana gelen yangın sonrası 5 tutuklu yaşamını kaybetmiştir. Bu acı olayda da gördüğümüz üzere bu araçlar uzun yolculuklar için riskler barındırmaktadır.

Ayrıca bu sevkler esnasında tutuklu ve hükümlüler sürekli kelepçeli kalmakta, yeterince gıda alamamakta ve havasız bir ortamda yolculuk yapmak durumunda kalmaktadır. Çoğu sevklerde tutuklu ve hükümlülerin görevlilerden kaynaklanan hakaret, tehdit ve filli saldırıya maruz kaldığı basına yansımaktadır. Nakiller esnasında görevlilerin tutum ve davranışlarının yeterince denetlenememesi bu tür olayların önünü açmaktadır. Yine sevklerin maliyetinin düşürülmesi için bazen daha kısa sürebilecek yolculuklar günler alabilmektedir. Ring aracının sevk kararı çıkan her mahkumu tek bir araçla taşıyabilmesi için uzun süre bekletilmesi gerekmektedir. Yeni uygulanmaya başlanan görece olumlu bir yöntem olan hava yolu ile nakillerin yapılması da tutuklu ve hükümlülerin eşya ve paralarını birlikte götürememeleri gibi farklı sıkıntılara neden olabilmektedir.

Tutuklu ve hükümlülerin yaşam koşulları bir ülkenin demokrasi standartını önemli ölçüde yansıtan bir parametredir. Demokrasiden ayrılamaz bir ilke olan “Hukuk Devleti” de

yargılamanın adil ve sağlıklı olmasını gerektirir. Tutuklu ve hükümlülerin mevzuat uyarınca farklı nedenlerden dolayı başka cezaevlerine nakil edilmeleri normal bir işleyiştir. Fakat bu sürecin nasıl işleyeceği ve bu yöntemin nasıl işletileceği açıklıkla belirlenmelidir. Keyfi uygulamaların sınırlandırılabilmezi için tutuklu ve hükümlülerin nakillere itiraz hakkı da yasal bir  erceveye kavuşturulmalıdır.

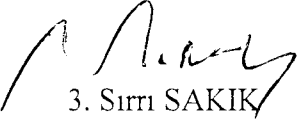
Tüm bu nedenlerden ötürü tutuklu ve hükümlülerin farklı cezaevlerine nakillerinden doğan sorunları ve nakilleri esnasında yaşanan sıkıntıların tespiti, yine bu sorunların çözümü için alınabilecek önlemlerin, yasal mevzuatta yapılabilecek değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir meclis araştırma açılması gerekmektedir.



1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili



2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili



3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili



4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

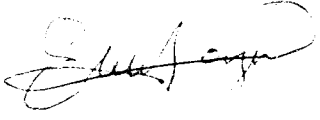


5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

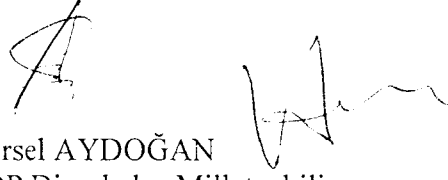


7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

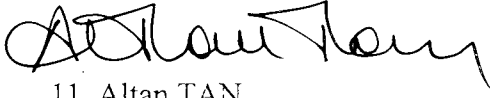
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili



9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili



10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili



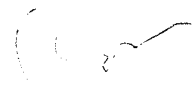
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili



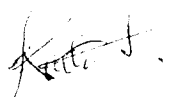
12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili



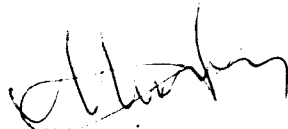
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili



14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili



15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili



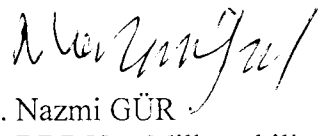
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

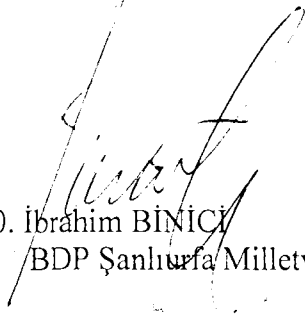
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili



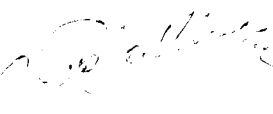
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili



21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili



20. İbrahim BINİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili



22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili